

UNELE CONSIDERATII CU PRIVIRE LA APLICAREA LEGII NR. 18/1991 ÎN SILVICULTURĂ RAPORTATE LA PREVEDERILE CODULUI SILVIC

Ing. Vasile VOROBET
Direcția Silvică Suceava

Este cunoscut faptul că Legea Fondului Funciar a fost aprobată și pusă în aplicare la începutul anului 1991, iar prin Decretul Nr. 78/23. 04.1996, deci după ceva mai bine de 6 ani, se promulgă și Legea Codului Silvic. În ceea ce privește prima lege, ea apare într-un mare vid legislativ, lucru ce a condus la diverse moduri de interpretare și aplicare, concretizându-se într-o serie de abuzuri și ilegalități pe care le-au facilitat, de multe ori voit, unii primari - șefi ai comisiilor, care între timp s-au și schimbat la alegeri, iar astăzi nu se mai știe cine este vinovat.

Deși la nivelul Parlamentului, prin unele organe silvice abilitate, s-au făcut numeroase intervenții, solicitându-se urgentarea apariției Codului Silvic, Legislativul a rămas insensibil la toate tragediile pe care au fost nevoiți să le suporte pădurea și apărătorii săi. Apariția Legii nr. 18/1991, cu 6 ani înaintea Codului Silvic, a însemnat - dacă între aceste două probleme atât de serioase, putem strecura o glumă - organizarea unui botez cu 6 ani înainte de nașterea fetusului.

În cele ce urmează, vom analiza, folosind antiteza, și fără a avea pretenții că problema este tratată exhaustiv, unele aspecte în care apar discrepanțe și chiar incompatibilități între cele două legi care, în mod normal, ar trebui să se completeze și să se sprijine una pe alta.

Din Codul Silvic, Titlul I, Art. 1 , rezultă că : "*Pădurile, terenurile destinate*

legal, încheindu-se actele împăduririi, cele care servesc nevoile de cultură, producție ori administrație silvică, iazurile, albiile pârâielor și terenurile neproductive incluse în amenajamentele silvice, în condițiile legii, constituie, indiferent de NATURA DREPTULUI DE PROPRIETATE, fondul forestier național". Iar în art. 2 se definește : "*Sunt considerate PĂDURI, în sensul prezentului Cod Silvic și sunt cuprinse în fondul forestier național, terenurile acoperite cu vegetație forestieră cu o suprafață mai mare de 0,25 ha".* Apare deja o inadverență: sunt situații când la 1,0 ha pădure sunt 5 - 10 moștenitori, ceea ce înseamnă că fiecareia dintre ei îi revine o suprafață mai mică decât cea ce definește limita minimă prevăzută. Aceștia vor avea (unii dintre ei au deja) trecute pe Titlurile de proprietate suprafețe cu vegetație forestieră care, conform Codului Silvic, nu fac parte din fondul forestier național, deci vor fi și în afara regimului silvic (Art. 4, Cod Silvic).

În legătură cu ceea ce cuprinde Art. 1 Codul Silvic, notăm următoarele: s-a scăpat din vedere categoria de terenuri "R" (ocupațiuni, încălcări), situații destul de frecvente astăzi când simțul proprietății s-a dezvoltat peste măsură. Considerăm normal ca să fie inclusă și această categorie de terenuri, dându-se și soluția legală de lichidare a acestor litigii. Nici în Legea nr. 18/1991 și nici în Codul Silvic, nu se face precizarea ca suprafețele de pădure care au făcut obiectul

punerii în posesie, corect și legal, încheindu-se actele corespunzătoare, să fie scoase din amenajamentele silvice de la ocoale, sau să nu fie scoase, când de fapt, ele practic sunt scoase (nu apar nici în descrierile parcelare și nici în planurile decenale) fără a exista o bază legală.

Prin Decretul nr. 3281/1986, statul preia întregul fond forestier, inclusiv fostele păduri comunale (P.C.) și perdelele C.F.R. În unele din fostele păduri comunale (municipiului Suceava, orașele Solca, Siret) au fost incluse și "parcuri", cu tot cu alei, monumente statuare etc. În felul acesta, unele suprafețe cu vegetație forestieră, care de fapt trebuiau încadrate în prevederile Art. 6 C.S. lit. f, sunt astăzi eronat prinse în cele prevăzute la Art. 1 C.S. Din această cauză, ani de zile, edilii orașelor s-au cramponat de necesitatea nenumăratelor demersuri și aprobări pentru schimburi de terenuri și destinații în ideea de a putea construi și repara alei, locuri statuare, parcuri zoologice, muzee etc. Considerăm necesară o derogare, în asemenea situații, de la Codul Silvic pentru a se reglementa această anomalie.

Codul Silvic, Art. 9, prevede : *"Fondul forestier național este supus regimului silvic, care constituie un sistem de norme tehnice silvice, economice și juridice privind amenajarea, cultura, exploatarea, protecția și paza acestui fond, urmărindu-se, în final, o gospodărire durabilă a ecosistemelor forestiere"*. Datorită faptului că, așa după cum s-a mai arătat, la data punerii în practică și a desfășurării Legii nr. 18/1991, actualul Cod Silvic nu era elaborat și promulgat, în foarte multe cazuri, noii proprietari odată puși în posesie cu delimitare în teren, au defrișat pur și simplu mari suprafețe de pădure. În zonele unde la început s-au semnalat furturi de material lemnos practicat unii de la alții, s-a trecut masiv la tăieri ilegale de arbori, mai cu seamă rășinoase, transporturi fără forme legale și depozitări prin șanțuri, curți, livezi de material lemnos care, lăsat în coajă, s-a

Anul V, nr 1-2/1997

depreciat, fiind în final apt numai pentru foc. Sunt elocvente, de pildă, cazurile semnalate - devenite ulterior de notorietate publică - cele de la comunele Cajvana, Baia, Botoșana, Panaci, Liteni, Dolhasca, Vama, Frumosu, Breaza ș.a. În lipsa Codului Silvic sau a unei legislații concrete și coerente, silvicultorii suceveni s-au străduit să atenueze consecințele impactului OM - PĂDURE, ale unui OM dezlănțuit ca un uragan împotriva unei păduri rămase fără apărare, căci nici apărătorii ei nu erau (și nici azi nu sunt) apărați de lege. Diabolica gândire promovată prin filozofia "luptei de clasă", a reușit în cei 45 de ani să îndepărteze pe OM, nu numai de semenul său, brutizându-l și coborându-l sub limita umanului, dar și de propriul său simț al proprietății private. Cum s-ar putea altfel explica această transformare a sufletului românesc, creștin, ospitalier, iubitor de frumos și natură, în barbarie și vandalism? Sau poate niște sechele rămase de la temutul trib germanic ce s-a abătut spre pământurile noastre, mai dăinuie și astăzi la unii dintre semenii noștri, fără să-și dea seama că el poartă denumirea de vandalism. Altminteri, e foarte greu să crezi că stă în firea românului satisfacția de a ucide cu sânge rece chiar ființa care i-a asigurat de milenii hrana, căldura și protecția în vremuri de restriște, aerul curat, frumusețea ce scaldă ochii și sufletul.

Din informațiile pe care le deținem la această dată, în județul Suceava, din suprafața totală de pădure pe care o gospodărește Direcția Silvică (417.800 ha), au fost predate conform Art. 41 la Legea nr. 18/1991, 15.500 ha, adică 3,7%, ceea ce reprezintă relativ puțin comparativ cu alte județe unde pădurile private au constituit la data naționalizării suprafețe mult mai mari. Ceea ce trebuie să îngrijoreze mai mult - mai cu seamă pe unii dintre noii proprietari ! - este faptul că din suprafața ieșită din fondul forestier de stat, pe cca. 400 ha nu mai există pădure, iar pe cca. 1500 ha, ea a fost rărită și adusă până la

stadiul de gradare, în ambele situații, transformându-le în pășune.

Dacă judecăm acest fenomen în conformitate cu legislația existentă astăzi, înseamnă că aproape 2000 ha fond forestier și pădure, au fost transformate clandestin și ilegal - prin forța împrejurărilor - în teren agricol, cu destinația pășune sau fânaș. Mai mult decât atât, toți cei ce nu mai au pădure pe suprafețele primite la Legea nr. 18/1991 Art. 41, au în schimb menționate aceste suprafețe, în Titlul de proprietate, pe verso, la cap. A "Suprafață primită în extravilan nr. crt. 6 - pădure".

În situația specificată mai sus (și ele pot fi de ordinul sutelor), ceea ce este menționat în Titlul de proprietate, nu mai corespunde cu situația reală din teren. Astăzi, când avem și Legea Cadastrului, care, după cum se știe cuprinde un complex de operații tehnice, economice și juridice, întreprinse în vederea cunoașterii și ținerii evidenței fondului funciar - din care face parte și fondul forestier. Furnizând în orice moment date reale și complexe privind suprafața, folosința, calitatea și posesorul terenurilor și construcțiilor, el joacă un rol deosebit în viața economică și socială a țării.

Fiind vorba deci de întocmirea unor evidențe corecte pe linia aplicării noului cadastru în fondul funciar, pentru situația creată și descrisă mai sus, două sunt căile ce se pot aplica :

a. Modificarea Titlului de proprietate, trecând suprafața respectivă de la nr. crt. 6 - păduri, la nr. crt. 4-5 (fânețe - pășuni), încălcându-se în felul acesta prevederile Codului Silvic de la Art. 9; 64; 66 și 67 ("Proprietarii fondului forestier proprietate privată sunt obligați să respecte prevederile amenajamentelor silvice și să asigure permanența pădurilor"), aplicându-se, retroactiv, amenzile și sancțiunile prevăzute la Titlul VI - Răspunderi și sancțiuni;

b. Aplicarea în mod retroactiv a actualelor prevederi stipulate în Codul Silvic,

fără a se modifica înscrisul de pe Titlul de proprietate, obligându-i pe cei în cauză (prin intermediul Prefecturii și Direcției Silvice, respectiv a primăriilor și ocoalelor silvice din zonă), ca, potrivit prevederilor Codului Silvic, Titlul III, Art. 67 ("Regenerarea pădurilor proprietate privată, după tăiere, se va realiza de către proprietari în cel mult 2 ani. În acest scop Regia Națională a Pădurilor acordă, la cerere sprijin tehnic") să instaleze la loc pădurea.

În situația în care unii proprietari vor obiecta că n-au avut amenajamente silvice la data primirii pădurii și că au săvârșit actul barbar de defrișare necunoscând consecințele, facem următoarea precizare:

- pentru suprafața restituită proprietarilor pe întreg teritoriul național, raportată la capacitatea I.C.A.S. proiectantul abilitat să culeagă datele din teren și să întocmească amenajamentele silvice - vor fi necesari cel puțin 10 ani. Conștientă de acest lucru, Regia Națională a Pădurilor, a prevăzut în setul de acte ce se înmânează proprietarului, sub semnătură, la data primirii suprafeței respective (conform Ord. MA.P.P.M. nr. 607/23.09.1991), Măsurile Cadru, din care rezultă următoarele obligațiuni :

- proprietarul asigură paza suprafețelor de pădure pe care le-a primit în proprietate, în vederea prevenirii tăierilor ilegale de arbori, încălcărilor, incendii etc.;

- tăierea de arbori se face numai după marcarea acestora de către organul silvic, care va elibera și actele de proveniență și foaie de transport. S-a admis ca anual să se recolteze o cantitate de masă lemnoasă echivalentă cu creșterea curentă pe suprafața respectivă, dar care în nici un caz nu poate să depășească cantitatea de 8 m. c./an/hectar;

- respectarea măsurilor stabilite de personalul silvic privind asigurarea regenerării naturale a pădurilor. Se înțelege că, acolo unde ea a fost defrișată în totalitate, actul

regenerării nu poate fi decât numai artificial, prin plantațiuni;

- norme în practicarea pășunatului;
- protejarea vânatului etc.

Trebuie s-o spunem clar - și cei interesați să ia aminte ! - până la întocmirea amenajamentelor și intrarea lor în vigoare, cadrul regimului silvic, redat succint, îl cuprinde aceste Măsuri Cadru.

Dacă nu este posibilă o amendare urgentă, fie a Legii nr. 18/1991, fie a Codului Silvic, cu privire la reglementarea situației unde au fost defrișate pădurile, atunci se impune ca Regia Națională a Pădurii să elibereze un set de instrucțiuni care, aplicându-se, să creeze o compatibilitate între prevederile acestor două legi.

Pădurile au constituit un excelent capital politic mai cu seamă în perioadele electivă. Dacă nu ar fi așa, atunci cum să aflăm raționamentul că cele care au aparținut, obștiilor, comunelor, composesoratorilor, mănăstirilor, spitalelor și a altor unități asemănătoare, n-au făcut obiectul (nici în momentul de față) restituirii către foștii proprietari ? Din punct de vedere silvo-cultural, era mult mai normal și înțelept, ca aplicarea Legii nr. 18/1991 să fi început cu aceste păduri și nu cu cele aparținând "persoanelor fizice". Pădurile aparținând persoanelor juridice (cele menționate mai sus ș.a.) la data naționalizării, erau alcătuite în trupuri și masive compacte, limitate distinct pe teren și pe hartă față de pădurile proprietatea statului, cu amenajamente întocmite, în care uzufructul era colectiv; ceea ce la ora actuală constituia un avantaj enorm în organizarea gospodăririi și pazei lor.

În ultimii 2-3 ani, prin aplicarea Legii nr. 18/1991, s-au creat unele situații cel puțin bizare, ca să nu spunem mai mult : mulți dintre cetățenii ce s-au regăsit în evidentele vremii ca foști proprietari, cu "părți" în aceste "Obști", s-au prezentat în Instanță cu actele ce le atestă aceste drepturi. Judecătoriile locale au confirmat veridicitatea actelor și, ca atare

Anul V, nr 1-2/1997

le-a recunoscut dreptul de proprietate, eliberându-le hotărâri sau decizii în acest sens, care însă nu pot fi aplicate *de facto*, pentru că Art. 41 din Legea nr. 18/1991 nu prevede acest drept, el se referă numai la persoane fizice. Astfel, între un act legal emis de către una din puterile existente într-un stat de drept și o lege, rezultată din gândirea Legislativului aceluiași stat, se află cetățeanul român pus, în noua democrație, să bată drumurile județului, de la primărie la ocolul silvic, sau de la Prefectură la Direcția Silvică fără, măcar, să înțeleagă ceva din acest periplu.

Neținându-se seama de suprafața naționalizată, dar limitând-o pe cea restituită la maximum 1,0 ha, s-a creat din capul locului o mare nedreptate. În unele plângeri pe care le-am recepționat am avut ocazia să constat că tocmai urmașilor unor mari gospodari, care au deținut până la naționalizare mari suprafețe de păduri (20 până la 80 ha), având și mulți copii (uneori până la 10), li s-au atribuit numai 1,0 ha pădure pe care să-I împartă în zece. Celui care a avut, să zicem, 1,0 ha pădure și numai un copil, i se atribuie întregul hectar. Considerăm că ar fi normal să se restituie sub o formă procentuală, în raport cu suprafața naționalizată și numărul moștenitorilor.